

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปะคำพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมุติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สมมุติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากร นักเรียน โรงเรียนปะคำพิทยาคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปะคำพิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 บทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง กระบวนการสร้างเสริมและดำรงประสิทธิภาพการทำงานของระบบย่อยอาหาร ระบบขับถ่าย ระบบหายใจ และระบบไหลเวียนโลหิต จำนวน 4 เล่ม

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา เรื่อง กระบวนการสร้างเสริมและดำรงประสิทธิภาพการทำงานของระบบย่อยอาหาร ระบบขับถ่าย ระบบหายใจ และระบบไหลเวียนโลหิต จำนวน 40 ข้อผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 - 0.73 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.9375

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) จำนวน 1 ชุด รวม 18 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.8703

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปะคำพิทยาคม อำเภอปะคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ใช้รูปแบบการทดลองแบบ One Group Pre - test Post - test Design โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.1 ขั้นเตรียมการ ได้เตรียมนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยการทำการปฐมนิเทศ ชี้แจงความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการใช้บทเรียนสำเร็จรูป โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre-test)

3.2 ดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยบทเรียนสำเร็จรูป โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใช้เวลาในการทดลองรวม 4 ชั่วโมง ในระหว่างเรียนให้นักเรียนทำกิจกรรมตามที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งเก็บคะแนนการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนไว้

3.3 เมื่อนักเรียนเรียนจบเนื้อหาทั้งหมดแล้ว ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Post – test) ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน แต่สลับข้อ และข้อคำถาม

3.4 ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชา สุขศึกษา โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผลการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 หาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ด้วยค่าประสิทธิภาพกระบวนการ/ผลลัพธ์ (E_1 / E_2)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่า t -test Dependent

ตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปรากฏผลดังนี้

1. บทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.58/83.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปวิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับการสอนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. บทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.58/83.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ น่าจะเนื่องมาจากบทเรียนสำเร็จรูปที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการอย่างเป็นระบบ กล่าวคือมีการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ทฤษฎี หลักการ รูปแบบที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา อีกทั้งยังได้มีการศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา และจิตวิทยาการศึกษา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้อย่างเป็นระบบ และเหมาะสมกับสภาพเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ มีกระบวนการสร้างอย่างมีขั้นตอน เป็นระบบ โดยได้รับการตรวจสอบแก้ไข ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเป็นอย่างดี เพื่อปรับปรุงแบบบทเรียนสำเร็จรูปให้ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้อง ทั้งด้านภาษา เนื้อหา และเวลา อีกทั้งผ่านการทดสอบหาประสิทธิภาพภาพของเครื่องมือ โดยการหาประสิทธิภาพเป็นรายบุคคล การหาประสิทธิภาพเป็นกลุ่ม และการหาประสิทธิภาพภาคสนาม ซึ่งจากการที่ได้นำแบบฝึกทักษะไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน ทำให้ทราบข้อบกพร่องของบทเรียนสำเร็จรูป แล้วนำมาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ และได้นำไปทดลองใช้ จัดกิจกรรมจริง ซึ่งสอดคล้องกับ หลักการของ สุชาติ โสมประยูร และ เอมอัชรา วัฒนบูรานนท์ (2543 : 15) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นการตอบสนองความสนใจและความต้องการของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่ดีและสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ได้เป็นสำคัญ การที่นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้วิชาสุขศึกษา ตรงตามหลักการของวิชานั้น จะช่วยให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะคติในที่สุดจะมีสุขปฏิบัติในทางที่ดีอันเป็นแนวทางไปสู่สุขภาพที่ดีได้ อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในบทเรียนแต่ละบทเรียนด้วยตนเอง โดยเริ่มจากเนื้อหาที่ง่าย ๆ ไปสู่นเนื้อหาที่ยากขึ้นไปตามลำดับ เป็นบทเรียนที่สร้างขึ้นโดยกำหนดเนื้อหา วัตถุประสงค์ วิธีการ และสื่อการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า ผู้เรียนสามารถค้นคว้า และประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ (ถวัลย์ มาตรฐาน และคนอื่น ๆ. 2546 : 17) และหลักการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค TAI เป็นหลักการสอนที่ต้องการพัฒนาความรู้ให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่เรียน

(สิริพร ทิพย์คง, 2545 : 170-171) ซึ่งสอดคล้องกับ อุบลรัตน์ วรรณปถัมภ์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง โรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุขในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 88.78/83.11 และ สมเกียรติ ปานวิไล (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 81.04 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้ และพบว่าจำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็นร้อยละ 95 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ด้วยบทเรียน สำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนปะคำพิทยาคม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ บทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 ทำให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่าง เชื่อมั่นได้ ร้อยละ 99 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค TAI เหมาะ สำหรับให้นักเรียนแต่ละคนพัฒนาความสามารถหรืออัตราเร็วในการเรียนรู้ อัตราเร็วในการทำงาน ในขณะเดียวกันก็ฝึกให้เป็นคนมีความรับผิดชอบ ให้ระลึกอยู่เสมอว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มด้วย สมาชิกแต่ละคนต้องดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อทำให้งานกลุ่มก้าวหน้าหรือประสบผลสำเร็จ จะทำให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกันอย่างดีที่สุด ช่วยกันเรียนไม่ว่าจะเรียนเก่งหรือเรียนอ่อนก็ตาม เป็นการฝึกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกระบวนการเรียนรู้ทั้งด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อกลุ่ม ฝึกการมีน้ำใจ ช่วยเหลือกันมีเมตตากรุณาต่อเพื่อนที่เรียนอ่อนกว่า (ทิสนา แจมมณี, 2548 : 267-268) การพัฒนายุทธศาสตร์สำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ และยังผ่านการประเมินตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จึงทำให้ใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียน และพัฒนานักเรียนได้เป็นอย่างดี โดยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามศักยภาพและ ความสามารถของแต่ละคน มีส่วนร่วมในกิจกรรมซึ่งคำนึงถึงความแตกต่าง ของนักเรียนเป็น รายบุคคล นักเรียนที่มีความแตกต่างจะได้รับการดูแลจากครูและเพื่อน นักเรียนที่เรียนอ่อนจะได้รับ

การดูแลจากนักเรียนที่เรียนเก่ง ส่วนนักเรียนที่เรียนเก่งจะได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการกลุ่ม การเสียดสี ไม่เห็นแก่ตัว และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ จึงทำให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างที่ปรากฏ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อมร สีหาโมก (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ รายงานพบว่า นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างนัยสำคัญที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับ สำราจ ประดับศรี (2547 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปประกอบการ เรียน เรื่อง ทันตสุขภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายงานพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ เกลนน (Glenn. 1996 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยแบบกรณีศึกษา โดยวิธีการสอนโดย การเรียนแบบร่วมมือในวิชาศิลปะ กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีแนวโน้มจะไม่ ประสบความสำเร็จด้านการเรียน ระดับพฤติกรรม ทักษะที่ดีต่อการเรียนและทักษะทางสังคมของ นักเรียนกลุ่มนี้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นนักเรียน โรงเรียนปะคำพิทยาคม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ปรากฏว่า นักเรียนมีความ พึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามศักยภาพและความสามารถของแต่ละ คน มีส่วนร่วมในกิจกรรมซึ่งคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนเป็นรายบุคคล นักเรียนที่มีความ แตกต่างจะได้รับการดูแลจากครูและเพื่อน นักเรียนที่เรียนอ่อนจะได้รับการดูแลจากนักเรียนที่เรียน เก่ง ส่วนนักเรียนที่เรียนเก่งจะได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการกลุ่ม การเสียดสี ไม่เห็นแก่ตัว และเมื่อนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนจนสำเร็จตามความมุ่งหมาย ประกอบกับการ ออกแบบรูปเล่มที่มีขนาดรูปเล่ม กะทัดรัดเหมาะสม มีภาพประกอบน่าสนใจ ก็จะทำให้มีความสุข ความพึงพอใจในการเรียนผลที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ แมคเคลิแลนด์ (David Mc Clelland) (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. 2540 : 141-144) คือ ต้องการสัมฤทธิ์ผล เป็น พฤติกรรมที่จะกระทำใด ๆ ให้เป็นผลสำเร็จดีเลิศตามมาตรฐานเป็นแรงขับไปสู่ความเป็นเลิศ ความต้องการสัมพันธ์ เป็นความปรารถนาที่จะสร้างมิตรภาพและมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น และ ความต้องการอำนาจ เป็นความต้องการควบคุมผู้อื่นมีอิทธิพลต่อผู้อื่น และต้องการควบคุมผู้อื่น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดความพึงพอใจของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ

และสิ่งที่จะกระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ จึงต้องคำนึงถึงความพอใจ ในการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้เองบทเรียนสำเร็จรูป จึงเป็นสื่อวัตกรรมการเรียนรู้อย่างดียิ่งที่เป็นตัวช่วยในการจัด กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และนักเรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ตำรวจ ประดับศรี (2547 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปประกอบการ์ตูน เรื่อง พันดสุขภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับ พิษณุ ชินชนะ (2547 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาแผนการเรียนรู้ เรื่อง โรคไม่ติดต่อ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และมะลิวัลย์ ชาวอุบล (2548 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง โรคติดต่อในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. บทเรียนสำเร็จรูปควรมีการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้และจัดลำดับเนื้อหากิจกรรมให้ต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก เพื่อให้นักเรียนอ่านต่อไป คิดไปและสรุปความรู้ด้วยตนเอง
2. การนำบทเรียนสำเร็จรูปไปใช้ ควรศึกษาให้เข้าใจชัดเจน และนักเรียนต้องอ่านคำแนะนำให้เข้าใจ พร้อมทั้งปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และก่อนเริ่มใช้บทเรียนครูควรย้ำในเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัยในการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป
3. การให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง จากการสังเกตพบว่านักเรียนมีความพอใจ สนุกสนาน มีความเป็นอิสระในการเรียนตามความสามารถของแต่ละบุคคล จึงควรส่งเสริมใช้สื่อการเรียนในลักษณะนี้ให้แพร่หลายขึ้น
4. ครูควรชี้แนะให้นักเรียนได้เข้าใจวิธีการเรียนแบบ TAI ให้ละเอียดก่อนที่จะทำกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อนักเรียนจะได้เข้าใจแนวปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนหลังจากการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสุขศึกษา เรื่องระบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เช่น เจตคติ ความสนใจ ความคงทนในการเรียนรู้

2. ควรนำรูปแบบการสอนแบบ TAI ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเนื้อหาอื่น ๆ หรือรายวิชาอื่น ๆ เพราะเป็นวิธีการสอนที่เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University